

Csoportos létszámleépítési bejelentések alakulása 2008. október óta

2002.02.27

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálathoz bejelentett adatok szerint a csoportos létszámleépítések trendje 2003 óta folyamatosan csökkenő volt. Ez 2008 utolsó negyedében a világgazdasági folyamatok kedvezőtlen alakulása következtében megváltozott és a bejelentések számának, valamint létszámtartalmának növekedése volt megfigyelhető. Az elmúlt közel 5 hónap alatt összesen 19 ezer fő tervezett csoportos elbocsátását jelentették be a cégek a munkaügyi szervezethez. (Összehasonlításképpen: 2008 egészében 24,3 ezer főt érintő bejelentés érkezett. Az egy évvel korábbi, hasonló időszakkal történő összehasonlítás pedig több, mint kétszeres növekedést mutat.)

Az elbocsátások területi és nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása is egyenlőtlenül alakult a vizsgált időszakban. A régiók közül a Közép-Dunántúlon szűnt meg eddig a legtöbb munkahely (6519) csoportos elbocsátás miatt, míg a legkevesebb (801) a Dél-Alföldön. Magyarország keleti régióit az eddigi csoportos elbocsátási hullám nem érintette, a munkahelyek több mint háromnegyede a központi és a dunántúli régiókban szűnt meg. (1. sz. grafikon)

A csoportos munkahely-megszűnések ágazati megoszlására a feldolgozóipar túlsúlya jellemző. A bejelentések több, mint 70%-át feldolgozóipari cégek tették, amelyek összesen 13791 munkahely felszámolására vonatkoztak. (2.sz. grafikon) Ezen belül első sorban a járműgyártás vertikumához tartozó feldolgozóipari alágazatokban működő cégek kényszerültek nagy számban munkahelyek megszüntetésére¹. (3. sz. grafikon)

Mint korábbi elemzéseinkben bemutattuk, a csoportos elbocsátások okai között a finanszírozási problémák háttérbe szorultak és a külföldi kereslet visszaesése vált meghatározóvá.

A 2009 február 2. és február 20. közötti időszakban tett bejelentések jellemzői

2009. február első hetében a cégek 919, a másodikban 1084, míg a harmadikban 2073 fő tervezett elbocsátását jelentették be a munkaügyi szervezetnek. Az utolsó hónap növekedése abból adódott, hogy a február 16-20. közötti időszakban a Nyugat- és Dél-

¹ Az ágazatos bontásra vonatkozó részletes, alágazatokat is tartalmazó adatok csak 2009. február eleje óta állnak rendelkezésre.

Dunántúlon is történt több száz főt érintő elbocsátásra vonatkozó bejelentés, míg a korábbi hetekben ilyen nem volt. Győr-Moson-Sopron megyében két cég összesen 429 fő elbocsátását jelezte, míg Tolna megyében egy 345 főt érintő bejelentés érkezett. (4. sz. grafikon)

Február első három hetében összesen 51 gazdasági szervezet 4076 munkahely megszűnését jelezte, ami lényegében a megelőző két hónaphoz hasonló nagyságrendűnek tekinthető. (2008 decemberében 5528, januárban pedig 5227 munkahely megszüntetésére vonatkozó bejelentés érkezett a munkaügyi szervezethez.) A létszámleépítési bejelentések alakulásában nem figyelhető meg növekvő tendencia, az eddigi adatok szerint a létszám harmadik hónapja mintegy havi 5 ezer fő körül stabilizálódott.

A február harmadik hetében rögzített bejelentések döntő többségét változatlanul feldolgozóipari cégek tették. Ez a héten is ez volt az egyetlen olyan nemzetgazdasági ág, ahol minden régióban jeleztek tömeges elbocsátást.

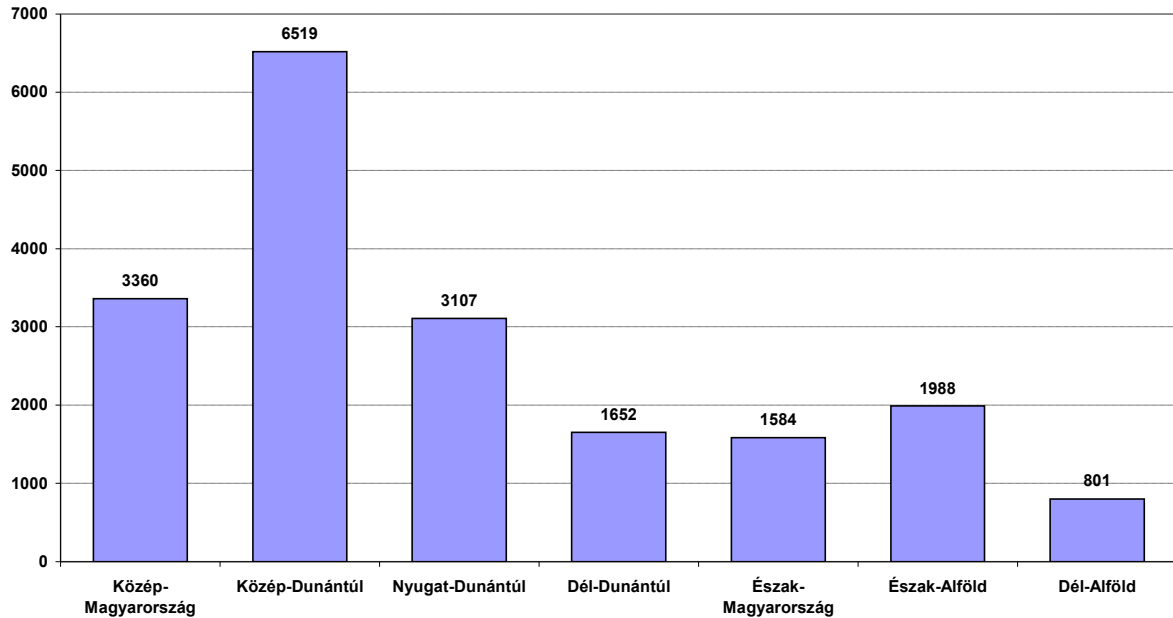
A döntéssel alátámasztott bejelentések mellett a munkaügyi szervezet összegyűjti azokat a szándéknyilatkozatokat is, amelyek szintén csoportos elbocsátásra vonatkoznak, de a cég menedzsmentje még nem hozott döntést a tervezett leépítés végrehajtásáról, illetve munkahelymegőrző állami támogatás igénybe vétele miatt teszi meg az elbocsátási szándéknyilatkozatot. Az elmúlt hetek adatai szerint az elbocsátási szándékot jelző cégek között egyre magasabb arányt képviselnek azok, amelyek egyúttal munkahelymegőrző támogatásért is folyamodnak. (Az utolsó hét adatai szerint ez a cégek már több, mint felére jellemző.)

Ezek a szándéknyilatkozatok értelemszerűen nagyobb létszámot érintenek a döntéssel alátámasztott, tényleges bejelentéseknél. Február első hetében közel 2 ezer, a másodikban 3 ezer, a harmadikban pedig 3,3 ezer munkahely megszüntetésére tett szándéknyilatkozat vált ismertté.

A munkaügyi szervezet tudomására jutott 10 fő feletti munkahelyteremtések számának összesítése szerint február harmadik hetében 13 vállalkozás mintegy 420 munkahely létesítését jelezte. Ebből 230 az észak-alföldi régióban létesül.

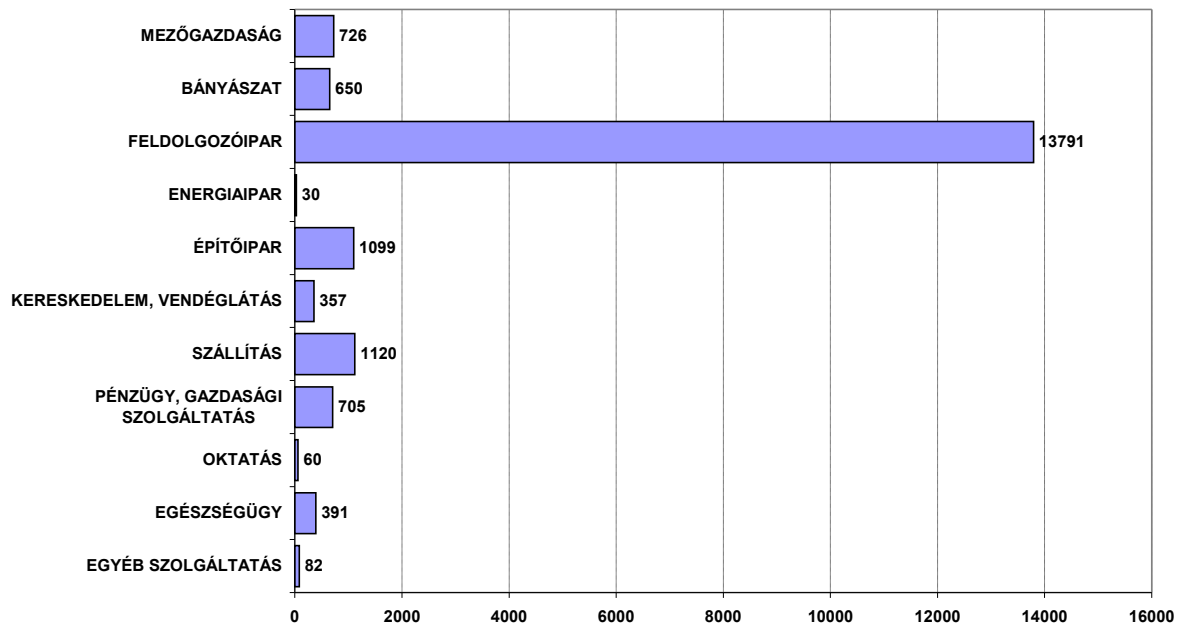
1. sz. grafikon

2008 OKTÓBER 1. ÉS 2009 FEBRUÁR 20. KÖZÖTTI LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSI BEJELENTÉSEK, FŐ
(ÖSSZESEN: 19 EZER FŐ)

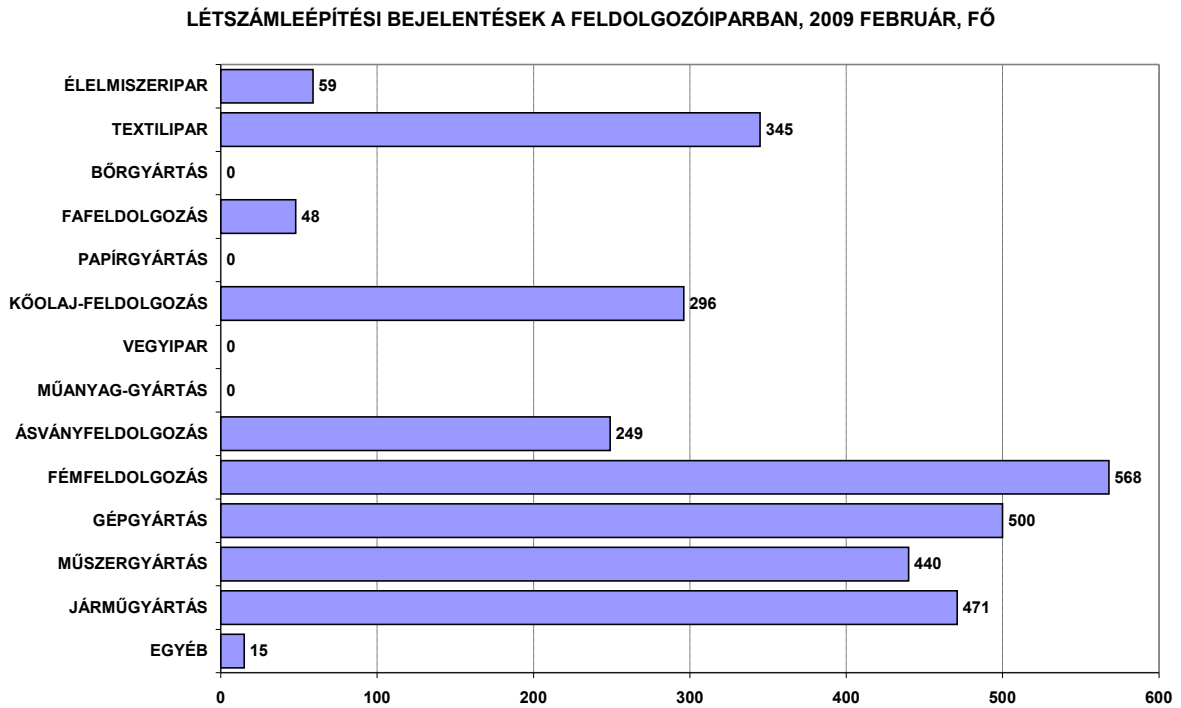

2. sz. grafikon

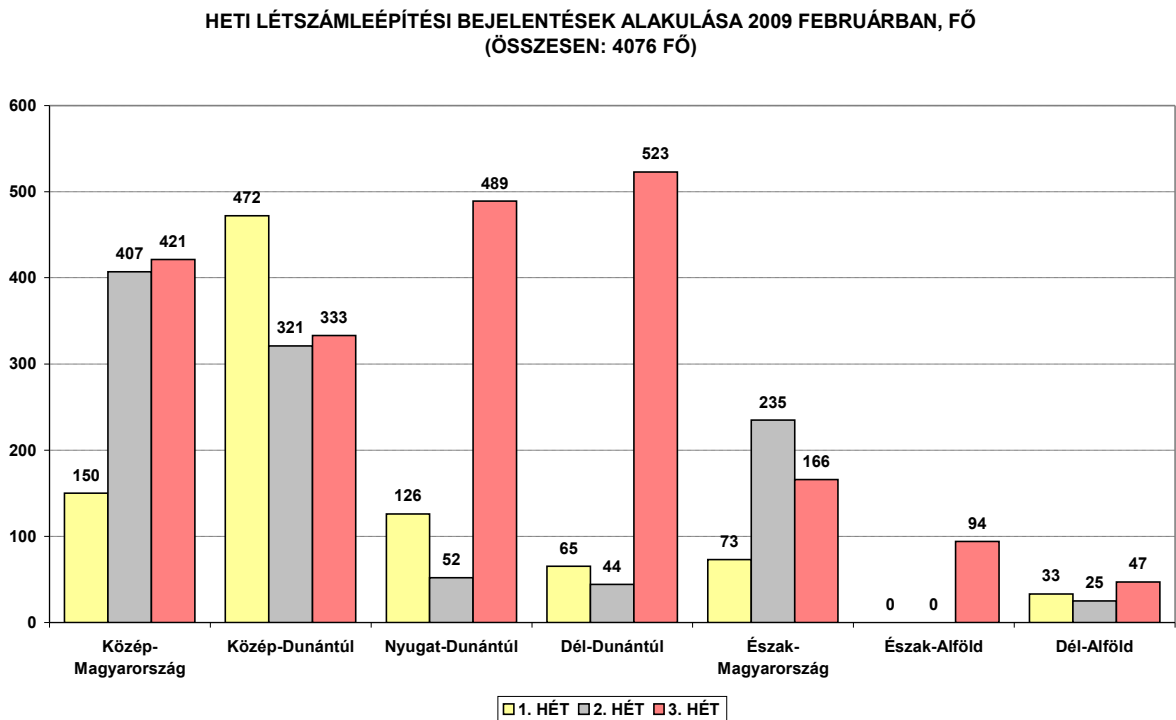
LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSI BEJELENTÉSEK NEMZETGAZDASÁGI ÁGAK SZERINT, FŐ
(2008 OKTÓBER 1. ÉS 2009 FEBRUÁR 20. KÖZÖTTI IDŐSZAK)

3. sz. grafikon

4. sz. grafikon

Forrás: SZMM Tájékoztató az OÉT részére, 2002.02.27